

Datum
2019-03-04Diarienummer
KS-2018/1093.104Handläggare
Maria Sundblad
Maria.Sundblad@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Om förändringen av medborgarförslag – svar på medborgarförslag väckt av Tommy Karlsson

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Med hänvisning till vad som anges i kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 4 mars 2019, avslås medborgarförslaget.

Sammanfattning

Tommy Karlsson har den 26 april 2018 inkommit med ett medborgarförslag om att återinföra medborgarförslag i Huddinge kommun. Förslagsställaren anser att det ska vara möjligt att lämna förslag via Information Huddinge och via kommunens hemsida, men det blir krångligt att förslagen ska stödjas av andra medborgare.

Den 1 maj 2018 avskaffade Huddinge kommun möjligheten att lämna medborgarförslag. Samtidigt infördes möjligheten att lämna så kallade Huddingeförslag, som är en form av e-förslag.

Medborgarförslaget har remitterats till demokratiberedningen, numera benämnd trygghets- och delaktighetsberedningen.

I likhet med trygghets- och delaktighetsberedningen anser kommunstyrelsens förvaltning att Huddingeförslag bedöms vara ett effektivt system för att ta del av synpunkter och förslag från invånare, vilket var anledningen till att Huddingeförslag ersatte den medborgerliga förslagsrätten.

Systemet med att varje Huddingeförslag ska stödjas av minst 100 personer ger ur demokratisk synpunkt mer tyngd till varje enskilt förslag som uppnår tillräckligt antal röster.

Huddingeförslag ska utvärderas ett år efter införandet. I utvärderingen kommer bland annat frågan om antalet röster för att ett förslag ska överlämnas till ansvarig förvaltning/nämnd ingå som en del i utvärderingen.

Med hänvisning till vad som framförts ovan föreslår kommunstyrelsens förvaltning att medborgarförslaget ska avslås.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 HuddingeBesök
Kommunalvägen 28Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Beskrivning av ärendet

Tommy Karlsson har den 26 april 2018 inkommit med ett medborgarförslag om att återinföra medborgarförslag i Huddinge kommun. Enligt förslagsställaren är det märkligt att kommunen tar bort möjligheten att lämna medborgarförslag. Förslagsställaren anser att det ska vara möjligt att lämna förslag via Information Huddinge och via kommunens hemsida, men det blir krångligt att förslagen ska stödjas av andra medborgare. Vidare menar förslagsställaren att medborgarförslag är en fungerande metod (*bilaga 1*).

Medborgarförslaget har remitterats till demokratiberedningen, numera benämnd trygghets- och delaktighetsberedningen.

Från medborgarförslag till Huddingeförslag

Alla som är folkbokförda i Huddinge kommun har sedan 2003 kunnat lämna medborgarförslag. Medborgarförslag regleras i kommunallagen där den infördes 2002, men där det står kommunerna fritt att själva bestämma om de vill införa medborgarförslag.

En utvärdering¹ som kommunen gjorde 2014 visade att det fanns ojämlikheter rörande vilka som använder möjligheten att lämna medborgarförslag. Bland annat hade Flemingsberg, Skogås och Vårby en lägre andel förslagsställare än övriga delar av Huddinge kommun. Det var också få medborgarförslag som bifölls och således aldrig förverkligades.

I 2016 års demokratiutredning ”Låt fler forma framtiden” (SOU 2016:5) utvärderades den medborgerliga förslagsrätten där slutsatsen var att den inte uppfyller det syfte som avsågs vid införandet i kommunallagen, det vill säga att minska det upplevda avståndet mellan medborgare och folkvalda. Flera kommuner har valt att avskaffa den medborgerliga förslagsrätten och ett antal kommuner ger medborgarna möjlighet att lämna e-förslag. SKL:s rapport ”E-förslag – steg för steg” visar att E-förslag är ett effektivt system för att nå nya grupper av invånare som vanligtvis inte är delaktiga samt att det underlättar dialogen mellan invånare och förtroendevalda.

Den 1 maj 2018 avskaffade Huddinge kommun medborgerlig förslagsrätt. Samtidigt infördes möjligheten att lämna så kallade Huddingeförslag, som är en form av e-förslag. Syftet med Huddingeförslag är att stärka demokratin, öka delaktigheten och möjligheterna att engagera sig. SKL:s rapport ”E-förslag – steg för steg” visar även att förslag som kräver ett visst antal underskrifter innan de behandlas ger förslagen en bredare förankring. Förslag som stöds av fler än 100 personer går vidare till ansvarig nämnd/förvaltning för ställningstagande. Förslag med färre än 100 underskrifter avslutas som huvudregel utan vidare åtgärd, men förtroendevalda har själva möjlighet att ta vidare dessa förslag i kommunens utvecklingsarbete alternativt utforma en motion kring förslaget.

¹ ”Medborgerlig förslagsrätt i Huddinge kommun – utvärdering av inkomna medborgarförslag 2009-2013” (KS-2014/209.109)

Huddinges servicecenter kan vid behov bistå medborgare med hjälp att registrera, underteckna och kommentera förslag för att se till att alla invånare har möjlighet att använda Huddingeförslag.

Huddingeförslag ska utvärderas ett år efter dess införande. Därtill genomförs årliga uppföljningar av Huddingeförslag där den första uppföljningen sker tillsammans med en utvärdering under 2019.

Trygghets- och delaktighetsberedningens synpunkter

Remissinstansen instämmer med förslagsställaren att synpunkter ska tas på allvar. Det är en viktig demokrati- och jämlikhetsfråga att kunna uttrycka sina synpunkter och komma med förslag (*bilaga 2*).

Bedömningen är att Huddingeförslag uppfattas som ett effektivt system för att ta del av synpunkter och förslag från kommunens invånare. Därutöver visar rapporter att e-förslag underlättar dialogen mellan invånare och förtroendevalda och har bra förutsättningar för att få fler människor delaktiga i samhällsutvecklingen.

Huruvida gränsen med minst 100 röster för att ett ärende ska överlämnas till ansvarig förvaltning eller nämnd för ställningstagande är ett lämpligt antal ska utvärderas ett år efter införandet.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning instämmer i trygghets- och delaktighetsberedningens synpunkt att Huddingeförslag bedöms vara ett effektivt system för att ta del av synpunkter och förslag från invånare, vilket var anledningen till att Huddingeförslag ersatte den medborgerliga förslagsrätten.

Förvaltningen gör bedömningen att det inte är önskvärt att ha parallella system för att lämna in förslag till kommunen. Det skulle bli ekonomiskt och administrativt betungande med två förslagsystem, med längre handläggningstider som följd, och som inte heller skulle innebära en förbättring av servicen till kommunens invånare.

Förvaltningen anser att systemet med att varje Huddingeförslag ska stödjas av minst 100 personer ur demokratisk synpunkt ger mer tyngd till varje enskilt förslag som uppnår tillräckligt antal röster. Huddingeförslag ska utvärderas ett år efter införandet. I utvärderingen kommer bland annat frågan om antalet röster för att ett förslag ska överlämnas till ansvarig förvaltning/nämnd ingå som en del i utvärderingen.

Med hänvisning till vad som framförts ovan föreslår kommunstyrelsens förvaltning att medborgarförslaget ska avslås.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inte några ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Datum
2019-03-04

Diarienummer
KS-2018/1093.104

Bengt Svenander
Tf. kommundirektör

Toralf Nilsson
Kanslidirektör

Maria Sundblad
Utredare

Bilagor

- Bilaga 1. Medborgarförslag väckt av Tommy Karlsson om förändringen av medborgarförslag
- Bilaga 2. Trygghets- och delaktighetsberedningens remissvar

Beslutet delges

Förslagsställaren
Trygghets- och delaktighetsberedningen